

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТЕЛӘЧЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
СОВЕТЫ**
(II чакырылыш)

КАРАРЫ
егерме сигезенче утырыш

27 ноябрь 2013 ел

№ 180

Теләче ав.

Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексын яңа редакциядә раслау турында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә, Теләче муниципаль районы Советы **карап итте:**

Теләче муниципаль районы Советының 2013 елның 17 февралендәге карарына үзгәреш кертәргә «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексы турында» (алга таба текст буенча - карар) күрсәтелгән карарга кушымтаны яңа редакциядә баян итеп:

«Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексы

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы муниципаль хезмәткәрләренең этикасы һәм хезмәт тәртибе кодексы (алга таба - Кодекс) Россия Федерациясе Конституциясе, дәүләт вазыйфай затларының халыкара тәртип кодексы (БМО Генераль Ассамблеясының 1996 елның 12 декабрендәге 51/59 резолюциясе), Дәүләт хезмәткәрләре өчен тәртип кодексы (2000 елның 11 маендагы Европа Советы Министрлар комитетының дәүләт хезмәткәрләре өчен тәртип кодексы турында 2000 елның 10 маендагы R (2000) 10 номерлы тәкъдимнәренә кушымта) нигезендә эшләнгән, "Муниципаль хезмәт нигезләре турында" гы модель законы (Бәйсез Дәүләтләр берләшмәсе дәүләтләре-катнашучылары парламентария Ассамблеясының 19 нчы пленар утырышында кабул ителде (2002 елның 26 мартындагы 19-10 номерлы карары), "Коррупциягә каршы торышында" гы 25.12.2008 елгы 273-ФЗ номерлы Федераль Закон, 2.03.2007 елгы 25-ФЗ номерлы Федераль закон «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында», муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы,

шулай ук Россия жәмгыятенен һәм Дәүләтенен гомум танылган эхлакый принципларына һәм нормаларына нигезлэнгән.

2.

Кодекс профессиональ хезмэт этикасының һәм хезмэт тәртибенен төп кагыйдэләренен гомуми принциплары жыелмасыннан гыйбарет, алар белән Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районының тиешле вазыйфасына бәйсез рәвештә (алга таба - муниципаль хезмәткәр тексты буенча) житәкчелек итәргә тиеш.

3. Муниципаль хезмэт - хезмэт шартнамәсе (контракты) төзү юлы белән биләнә торган муниципаль хезмэт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданның һөнәри эшчәнлеген. Муниципаль хезмәткәр өчен компетенция иясе булып муниципаль берәмлек тора, аның исемненән яллаучының вәкаләтләрен яллаучы (эш бирүче) вәкиле башкара.

Эшкә алуучының вәкиле (эш бирүче) муниципаль берәмлек башлыгы, жирле үзидарә органы житәкчесе, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе рәисе яисә яллаучы (эш бирүче) вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат булырга мөмкин.

4. Муниципаль хезмәткә кергән Россия Федерациясе гражданы Кодексның нигезләмәләре белән танышырга һәм хезмэт эшчәнлеген барышында аларны сакларга тиеш.

5. Һәр муниципаль хезмәткәр Кодексның нигезләмәләрен үтәү өчен кирәкле чаралар күрергә тиеш, ә Россия Федерациясенен һәр гражданы муниципаль хезмәткәрдән аның белән мөнәсәбәтләрдә үз-үзен тоту кагыйдәләрен Кодексның нигезләмәләре нигезендә көтәргә хокуклы.

6. Кодексның максаты муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри эшчәнлеген лаеклы үтәү өчен этик нормалар һәм хезмэт тәртибе кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең абруен ныгытуга ярдәм итү, жирле үзидарә органның ышанычын ныгыту һәм муниципаль хезмәткәрләрнең үз-үзләрен тотышының бердәм эхлакый-норматив нигезләрен тәмин итү.

7.

Кодекс муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазифаи бурычларын үтәве нәтижәләгән күтәрүгә юнәлдерелгән.

8. Кодекс муниципаль хезмэт өлкәсендә тиешле эхлак формалаштыру, ижтимагый аңда муниципаль хезмәткә хөрмәт белән карау өчен нигез булып тора.

9. Муниципаль хезмәткәрләрнең Кодексның нигезләмәләрен белү һәм үтәү аларның һөнәри эшчәнлеген һәм хезмэт тәртибе сыйфатын бәяләү критерийларының берсе булып тора.

II. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмэт тәртибенен төп принциплары һәм кагыйдәләре

9.Муниципаль хезмэткэрлэр, үзгэртөп кору жаваплылыгын аңлап, жэмгыять һәм гражданнар тарафыннан чакырылган:

а) жирле үзидарэ органнарының нәтижәле эшләвен тээмин итү максатларында вазыйфай бурычларын намус белән һәм һөнәри дәрәжәдә тәрбияләү;

б) кеше һәм граждан хокукларын тану, үтәү һәм яклау жирле үзидарэ органнары һәм муниципаль хезмэткэрлэр эшчәнлеген тээмин итүнең төп мөгънәсен билгелиләр;

в) үз эшчәнлеген вәкаләтле жирле үзидарэ органы чикләрендә гамәлгә ашырырга;

г) социаль төркемнәргә һәм оешмаларга өстенлекләр бирмәскә, аерым гражданнарның, һөнәри яисә социаль төркемнәрнең һәм оешмаларның бәйсез рәвештә читләшүенә карамастан;

к) вазыйфай бурычларын намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган ниндидер шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйлә гамәлләрне төшереп калдырырга;

е) коррупцион хокук бозуларны кылуга этәрү максатларында нинди дә булса затларга мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында яллаучы (эш бирүче), прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына, йә жирле үзидарэ органнарына хәбәр итәргә;

ж) федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәргә, муниципаль хезмәтне барлыкка китерүгә бәйлә бурычларны үтәргә;

з) сәяси партияләр, ижтимагый берләшмәләр карарларының хезмәт эшчәнлегенә мөмкинлек бирми торган гаделсезлекне тикшерергә;

и) эш тәртибендәге хезмәт, һөнәри этика нормаларын үтәргә;

к) гражданнар һәм вазыйфай затлар белән эш итүдә корректлылык һәм игътибарлылык күрсәтергә;

л) Россия һәм башка дәүләтләр халыкларының горөф-гадәтләренә һәм традицияләренә карата түземлек һәм ихтирам күрсәтергә, төрле этник, социаль төркемнәрнең һәм конфессияләренә мэдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга, милләтара һәм динара татулыкка ярдәм итәргә;

м) муниципаль хезмэткэрләрнең вазыйфай бурычларын объектив башкаруында шик тудырырлык үз-үзен тотышыннан тыелырга, шулай ук жирле үзидарэ органының абруена яисә авторитетына зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләрдән качарга;

н) Россия Федерациясе законнарында каралган мәнфәгатьләр конфликтты килеп чыгуга юл куймау һәм барлыкка килгән мәнфәгатьләр конфликттын жайга салу чараларын күрү;

о) шәхси характердагы мәсьәләләрне хәл иткәндә жирле үзидарэ органнары, оешмалар, вазыйфай затлар, муниципаль хезмэткэрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен хезмәт урыныннан

файдаланмаса;

п) жирле үзидарэ органнары, аларның житэкчелөре эшчәнлегенә карата, әгәр бу муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай бурычларына кермәсә, гавами әйтелмәләрдән, фикерләрдән һәм бәяләүләрдән тыелырга;

р) жирле үзидарэ органында урнаштырылган халык чыгышлары һәм хезмәт мәгълүматы бирү кагыйдәләрен үтәргә;

с) жирле үзидарэ органының эше турында жәмгыятькә мәгълүмат бирү буенча массакуләм мәгълүмат чаралары вәкилләре эшчәнлегенә хөрмәт белән карарга, шулай ук гражданнырга һәм оешмаларга билгеләнгән тәртиптә дәрәс мәгълүмат алуда ярдәм күрсәтергә;

т) үзенә жаваплылығы өлкәсендәге ресурслар белән мөмкин кадәр нәтижәләрек эш итүне тәмин итүгә даими рәвештә омылырга.

10. Муниципаль хезмәткәрләр Россия Федерациясе Конституциясен, Татарстан Республикасы Конституциясен, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының законнарын һәм башка норматив хокукий актларын үтәргә тиеш.

11. Муниципаль хезмәткәрләр, сәяси, икътисадый максатка ярашлылыгыннан чыгып йә башка мотивлар буенча законнар һәм башка норматив хокукий актлар бозылуга юл куймаска тиеш.

12. Муниципаль хезмәткәрләр жирле үзидарэ органында гамәлдә булган нормаларны һәм билгеләнгән таләпләрне үтәгәндә хезмәт мәгълүматын эшкәртә һәм тапшыра ала.

13. Муниципаль хезмәткәрләр мәгълүматның куркынычсызлыгын һәм конфиденциальлеген тәмин итү буенча тиешле чаралар кабул итәргә тиеш. Мәгълүматның санкцияләнгән фаш ителүе алар жаваплы һәм (яисә) вазыйфай бурычларын үтәгә бәйлә рәвештә аларга мәгълүм булган.

14. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-күрсәтмә бирү вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәрләр алар өчен профессионализм үрнәге, мактауга лаек репутация үрнәге булырга, жирле үзидарәнең яисә аның бүлегендә нәтижәле эшләү өчен уңайлы әхлакий-психологик климат булдыруга ярдәм итәргә тиеш.

15. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр, мондый гамәлләрне яисә гамәл кылмауны булдырмау чараларын күрмәгән булса, аңа буйсынган хезмәткәрләрнең гамәлләре яисә гамәл кылмавы өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы була.

16. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары түбәндәгеләр:

1) кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең өстенлеге;

2) Россия Федерациясе дәүләт телен белгән гражданнының муниципаль хезмәткә тигез керүе һәм аны женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфай хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль

хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга тигез булуы;

3) муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри осталыгы һәм компетентлыгы;

4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылыгы;

5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенә турында мәгълүматтан файдалану мөмкинлегенә;

6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек;

7) муниципаль хезмәткә төп таләпләрнең бердәмлегенә, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләргә исәпкә алу;

8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый һәм социаль якланганлыгы;

9) үз вазыйфаларын бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең җаваплылыгы;

10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш булуы.

III. Муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциягә каршы торышына стандарт

16. Муниципаль хезмәткәрләр коррупция күренешләренә каршы торырга һәм Россия Федерациясене һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә аны профилактикалау чараларын күрергә тиеш.

17. Муниципаль хезмәт вазыйфасына һәм вазыйфаларын бурычларын үтәүгә билгеләгәндә муниципаль хезмәткәр шәхсән аның вазыйфаларын бурычларын үтәүгә йогынты ясый торган яисә тиешле дәрәжәдә йогынты ясый торган шәхесләргә булу яисә булу мөмкинлегенә турында белдерергә тиеш.

18. Муниципаль хезмәткәр үз керемнәренә, чыгымнары, мөлкәтне һәм мөлкәтнең характердагы йөкләмәләренә турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балаларының керемнәренә, мөлкәтне һәм мөлкәтнең характердагы йөкләмәләренә турында Россия Федерациясене һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә белешмәләр тапшырырга тиеш.

19. Муниципаль хезмәткәр яллаучы вәкиленә, Татарстан Республикасы Теләче районы прокуратурасы органнарына коррупциячел хокук бозуларны кылуга этәрү максатларында аңа нинди дә булса затлар мөрәжәгать итүенә барлык очрақлары турында хәбәр итәргә тиеш.

Коррупциячел хокук бозуларны кылуга этәрү максатларында мөрәжәгать итү фактлары турында хәбәрнамә, әлегә фактлар буенча тикшерү уздырылган яисә үткәрелә торган очрақлардан тыш, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаларын бурычы булып тора.

20. Муниципаль хезмәткәргә үз вазыйфаларын бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә юридик затларның физик затларыннан бүләкләр (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәт күрсәтүче характердагы хезмәт хаклары, күнел ачу, ял итү, транспорт белән файдалану өчен түләү һәм башка бүләкләү) алу тыела.

Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә алынган бүләкләр муниципаль район милкә дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына тапшырыла, анда ул, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очрақлардан тыш, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп тора.

21. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

а) яллаучының вәкиленә алдан хәбәр итәргә, башка түләүле эшнә башкару турында;

б) яллаучы вәкиленәң язма ризалыгын алырга:

чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданныгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана торган түләүле эшчәнлек алып баруга, әгәр Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларына күрсәтелгән оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек керсә, чит дәүләтләрнең, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләрнең, башка ижтимагый берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең бүләкләрен, мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни берләшмәләрдән тыш) алуға;

в) муниципаль хезмәткәрнеке булган кыйммәтле әйберләренә, акцияләренә (оешманың устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешен, пайларны, ия булу мәнфәгатләр конфликттына китерергә мөмкин булган очрақларда, Россия Федерациясе законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга;

г) материал-техник һәм башкаларның чараларын куллану тәэмин итү, башка муниципаль мөлкәт вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйлә рәвештә генә.

22. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәрләр түбәндәгеләргә чакырылган:

а) үз кул астындагыларның мәнфәгатләрән булдырмау һәм жайга салу чараларын күрергә;

б) кул астындагыларның коррупциясен кисәтү чараларын күрергә;

в) сәяси партияләр һәм ижтимагый берләшмәләр эшчәнлегендә муниципаль хезмәткәрләренә мәжбүр итү очрақларын булдырмавса.

23. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәрләр үзләренәң шәхси тотышлары белән намуслылык, гаделлек һәм дәрәслек үрнәгә күрсәтергә тиеш.

24. Турыдан-туры буйсыну яки контроль астында булу мөнәсәбәтләре белән бәйлә муниципаль хезмәт урынын биләүче муниципаль хезмәткәрләр арасында якин туганлык яки үзлек булганда (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, абыйлар, апалар, шулай ук ир белән хатынның абыйлары, апалары, эти-әниләре һәм балалары) аларның берсе муниципаль хезмәттән китү яки муниципаль хезмәттән китү муниципаль хезмәтенәң тиешле вазыйфасын биләүдән баш тартырга тиеш муниципаль хезмәт вазифасы.

IV. Муниципаль хезмэткэрлэрнең һөнәри хезмэт этикасының гомуми кагыйдэләре

25. Хезмэт тәртибендә муниципаль хезмэткэргә кеше, аның хокуклары һәм ирекләре югары кыйммәткә ия һәм һәр граждан хосусый тормышның кагылгысызлыгына, шәхси һәм гаилә серенә, намусны, абруйны, үзенә яхшы исемен яклауга хокуклы дигән конституцион нигезләмәләрдән чыгып эш итәргә кирәк.

26. Хезмэт тәртибендә муниципаль хезмэткэр түбәндәгеләрдән тыела:

а) женес, яшь, раса, милләт, тел, гражданлык билгеләре буенча теләсә нинди фидерләр һәм гамәлләр

социаль, мөлкәт яисә гаилә хәле, сәяси яисә дини өстенлекләр;

б) тупаслык, күренешләре санга сукмау тон, тәжәбберлек, алдан әйтеп куелган искәрмәләр, хаксыз, нигезсез гаепләр күрсәтү;

в) нормаль аралашуга яисә хокукка каршы үз-үзенә провокацияләүче гамәлләргә каршы килүче янаулар, мыскыллаучы әйтәлмәләр яисә репликалар, гамәлләр;

г) гражданнар белән хезмэт киңәшмәләре, әңгәмәләр, чит дәүләт хезмэт аралашуы вакытында тәмәке тарту.

27. Муниципаль хезмэткэрләр коллективта эшлекле мөнәсәбәтләр урнаштырырга һәм бер-берсе белән конструктив хезмәттәшлек урнаштырырга тиеш.

Муниципаль хезмэткэрләр гражданнар һәм хезмәттәшләр белән аралашканда әдәпле, ягымлы, корректлы, игътибарлы булырга һәм түземлек күрсәтергә тиеш.

28. Тикшерүне уздырганда муниципаль хезмэткэргә тикшерелә торган оешма житәкчеләге һәм хезмэткэрләре белән мондый мөнәсәбәтләргә керергә кирәкми, алар аны абруен төшерә яисә аның бәйсез һәм объектив эш итү сәләтенә йогынты ясый ала.

29. Муниципаль хезмэткэр үзенә рәсми статусын өченче як мәнфәгатьләрендә кулланырга тиеш түгел.

30. Муниципаль хезмәткәрнең тышкы кыяфәте, хезмәт шартларына һәм форматтагы хезмәт чараларына бәйле рәвештә, гражданның муниципаль органнарга карата ихтирамлы мөнәсәбәтенә ярдәм итәргә тиеш, гомумкешелек стилиенә туры килергә тиеш, ул рәсмилек, тыйнаклык, традиционлык, төгәллек белән аерылып тора.

V. Низаглы хәлләр

31. Муниципаль хезмәткәр үзенә вазыйфай бурычларын үтәгәндә конфликтлы хәлләргә юл куярга тиеш түгел.

Муниципаль хезмәткәр үзенә лаеклы тотарга, Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнарына, үзенә вазыйфай регламентына, шулай ук әлегә Кодексның нормаларына катгый туры китереп эш итәргә тиеш.

32. Муниципаль хезмәткәр конфликтлы вазгыятьтән кача алмаган очракта, аңа низаг проблемасын турыдан-туры житәкче белән тикшерергә кирәк.

Әгәр турыдан-туры житәкче проблеманы хәл итә алмаса яки конфликтлы хәлгә үзе кушылса, муниципаль хезмәткәргә бу хакта югарырак торучы житәкчегә хәбәр итәргә кирәк.

VI. Кодексның нигезләмәләрен бозган өчен җаваплылык

33. Муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт законнарының «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән эшләве кагыла.

34. Муниципаль хезмәткәрләрнең әлегә Кодекс нигезләмәләрен бозуы муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм гамәлдәге законнар нигезендә барлыкка килә торган мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия утырышында әхлакый хөкем ителергә тиеш, ә федераль законнарда каралган очракларда Кодекс нигезләмәләрен бозу муниципаль хезмәткәргә карата юридик җаваплылык чараларын куллануга китерә.

35. Аттестация үткәргәндә, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль хезмәтендә кадрлар резервын формалаштырганда, шулай ук дисциплинар җәзалар

керткәндә муниципаль хезмәткәрләренәң кодекс нормаларын үтәве исәпкә алына».

2. Әлеге қарарны гамәлдәге законнар нигезендә бастырып чығарырга һәм Теләче муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет» мәғълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырырга.

3. Авыл жирлекләренәң жирле үзидарә органнарына шундый ук норматив - хоқуқый актлар қабул итәргә тәқдим итәргә.

Теләче муниципаль районы Башлығы

И. Ф. Зарипов

